

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2017-11-09

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-2-203/2017

Odpowiedź na interpelację nr 16358

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 16358 Posła na Sejm RP Pana Józefa Brynkusa w sprawie naliczania wynagrodzenia za dni zwolnień lekarskich i późnego zwracania wyrównań za czas choroby (...)

W załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 16358 Posła na Sejm RP Pana Józefa Brynkusa w sprawie naliczania wynagrodzenia za dni zwolnień lekarskich i późnego zwracania wyrównań za czas choroby uznanej za spowodowaną wypadkiem przy pracy.

Załączniki:

1. ODP NA INT NR 16358.DOCX

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2017-11-23T12:47:27Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację numer 16358 Posła na Sejm RP Pana Józefa Brynkusa w sprawie *naliczania wynagrodzenia za dni zwolnień lekarskich i późnego zwracania wyrównań za czas choroby uznanej za spowodowaną wypadkiem przy pracy*, w oparciu o stanowisko przekazane przez Komendę Główną Policji oraz Centralną Komisję Lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, uprzejmie przedstawiam co następuje.

Kwestie dotyczące wysokości uposażenia funkcjonariusza Policji za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim reguluje art. 121b ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz.U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.), zgodnie z którym w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim policjant otrzymuje 80% uposażenia. W ustępie 2 tego przepisu prawa określono, że zwolnienie lekarskie obejmuje okres, w którym policjant jest zwolniony od zajęć służbowych z powodu:

- 1) choroby policjanta, w tym niemożności wykonywania zajęć służbowych z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. *o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1368);
- 2) oddawania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu okresowego badania lekarskiego dawców krwi;
- 3) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem własnym lub małżonka policjanta, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 14. roku życia;
- 4) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny; za członków rodziny uważa się małżonka, rodziców, dziadków, teściów, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku powyżej 14 lat, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z policjantem w okresie sprawowania nad nimi opieki;
- 5) konieczności osobistego sprawowania opieki na dzieckiem własnym lub małżonka policjanta, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 8. roku życia w przypadku:
 - a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza,
 - b) porodu lub choroby małżonka policjanta stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi sprawowanie opieki nad dzieckiem,

- c) pobytu małżonka policjanta stale opiekującego się dzieckiem w podmiocie leczniczym wykonującym działalność polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z art. 121b ust. 5 ustawy o *Policji* policjant zachowuje prawo do 100% uposażenia jeżeli zwolnienie lekarskie obejmuje okres, w którym jest on zwolniony od zajęć służbowych z powodu:

- 1) wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby,
- 2) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby,
- 3) wypadku w drodze do miejsca pełnienia służby lub w drodze powrotnej ze służby,
- 4) choroby przypadającej w czasie ciąży,
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów,
- 6) oddania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu badania lekarskiego dawców krwi.

Stosownie do art. 121b ust. 6 ustawy o *Policji* prawo do 100% uposażenia przysługuje również wtedy, gdy policjant został zwolniony od zajęć służbowych:

- 1) podczas oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1-3 ww. ustawy;
- 2) w wyniku popełnienia przez inną osobę umyślnego czynu zabronionego w związku z wykonywaniem przez policjanta czynności służbowych, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ;
- 3) na skutek czynów o charakterze bohaterskim dokonanych w szczególnie niebezpiecznych warunkach, z wykazaniem wyjątkowej odwagi, z narażeniem życia lub zdrowia, w obronie prawa, nienaruszalności granic państwowych, życia, mienia lub bezpieczeństwa obywateli.

Jednocześnie w art. 121f ust. 1-3 ustawy o *Policji*, wskazano, że podstawę uposażenia stanowi uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności lub ich wysokość. Przy obliczaniu uposażenia za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim przyjmuje się, że uposażenie za jeden dzień przebywania na zwolnieniu lekarskim stanowi 1/30 uposażenia, o którym mowa w art. 121b ww. ustawy. Natomiast w przypadku gdy policjant pobrał już uposażenie za okres, w którym przebywał na zwolnieniu lekarskim, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Przedstawiając powyższe pragnę wskazać, że podobne zasady ustalania wynagrodzenia za czas choroby (zasiłku chorobowego) obowiązują pracowników, objętych powszechnym systemem ubezpieczeń. Kwestię świadczeń przysługujących pracownikom za czas choroby reguluje ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - *Kodeks pracy* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, z późn. zm.) oraz ustawa o *świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa*. Zgodnie z art. 92 § 1 *Kodeksu pracy*, za czas niezdolności do pracy wskutek:

- 1) choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia - trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego - pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba

że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu;

- 2) wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo choroby przypadającej w czasie ciąży - w okresie wskazanym w pkt 1 - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia;
- 3) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów - w okresie wskazanym w pkt 1 - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

Stosownie do art. 92 § 2 *Kodeksu pracy* wynagrodzenie za czas choroby oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego i wypłaca za każdy dzień niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy.

Po upływie wskazanego okresu, tj. co do zasady od 34 dnia zwolnienia lekarskiego, pracownik otrzymuje zasiłek chorobowy. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, miesięczny zasiłek chorobowy wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku, z wyjątkiem okresu pobytu w szpitalu [wówczas miesięczny zasiłek chorobowy wynosi 70% podstawy wymiaru zasiłku (oprócz okresu pobytu w szpitalu od 15 do 33 dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia - 80% podstawy wymiaru zasiłku)].

Natomiast miesięczny zasiłek chorobowy wynosi 100% podstawy wymiaru zasiłku, jeżeli niezdolność do pracy lub niemożność wykonywania pracy:

- 1) przypada w okresie ciąży;
- 2) powstała wskutek poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów;
- 3) powstała wskutek wypadku w drodze do pracy lub z pracy (*vide*: art. 11 ust. 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa).

Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego pracownikowi stanowi, co do zasady, przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Jeśli pracownik nie przepracował jeszcze tego okresu, podstawa jest obliczana w oparciu o pełne przepracowane miesiące poprzedzające miesiąc, w którym wstąpiła niezdolność do pracy.

Zgodnie z art. 36 ust. 3 ww. ustawy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za jeden dzień niezdolności do pracy stanowi jedna trzydziesta część wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku.

Reasumując należy stwierdzić, że rozwiązania przyjęte w odniesieniu do funkcjonariuszy Policji były wzorowane na przepisach powszechnych. W związku z powyższym nie znajduje potwierdzenia teza jakoby w przypadku funkcjonariuszy Policji uposażenie dzielone było przez wszystkie dni zwolnienia lekarskiego, w tym dni wolne od pracy, natomiast w przypadku pracowników cywilnych wynagrodzenie za czas choroby i zasiłek chorobowy dzielone było jedynie przez dni robocze.

Odnosząc się natomiast do kwestii rozliczania czasu służby policjanta przebywającego na zwolnieniu lekarskim należy wskazać, że stosownie do § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów (Dz. U. Nr 131

poz. 1471, z późn. zm.) wymiar czasu służby ulega zmniejszeniu o liczbę godzin usprawiedliwionej nieobecności policjanta na służbie w okresie rozliczeniowym określonym przez ustawę o *Policji*. W konsekwencji usprawiedliwienie przez policjanta nieobecności w dniu, w którym powinien świadczyć służbę 12-godzinną, skutkuje zmniejszeniem jego wymiaru czasu służby w danym okresie rozliczeniowym o 12 godzin. W przypadku przebywania przez policjanta na zwolnieniu lekarskim zmniejszenie wymiaru czasu służby będzie uzależnione od wymiaru zaplanowanej służby w całym okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim.

Ustalenie czy niezdolność funkcjonariusza Policji do służby w okresie pozostawiania na zwolnieniu lekarskim jest konsekwencją wypadku w służbie należy do właściwej komisji lekarskiej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Wspomniana komisja jest organem niezależnym od Komendanta Głównego Policji.

W oparciu o stanowisko przekazane przez Centralną Komisję Lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (CKL) uprzejmie informuję, że tryb postępowania orzeczniczego i kompetencje komisji lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych określa ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. w *sprawie komisji lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych* (Dz. U. poz. 1822, z późn. zm.). Z przepisów tej ustawy wynika, że ww. komisje lekarskie procedują w trybie administracyjnym, tj. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257). Powyższe oznacza, że ww. komisje są zobligowane do wyznaczania terminów badań, wzywania osób i innych czynności z zachowaniem zasad określonych w *K.p.a.*, tzn. w sposób najmniej uciążliwy dla osoby wzywanej, z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, zawsze za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, co wpływa na przedłużenie procedury orzeczniczej. Drugim, istotnym aspektem pozostaje fakt, że komisja lekarska każdorazowo musi ustalić przyczynę formalną zaświadczenia o czasowej niezdolności do pracy/służby, bowiem załączone do skierowania kopie zwolnień lekarskich nie zawierają numeru statystycznego choroby (są to egzemplarze przeznaczone dla pracodawcy i z mocy prawa nie mogą posiadać takich oznaczeń). W związku z powyższym komisja lekarska musi wystąpić do lekarza wystawiającego przedmiotowe zaświadczenie o odpis dokumentacji chorobowej danego funkcjonariusza, w celu ustalenia okresu i przyczyny konkretnego zwolnienia lekarskiego. W sytuacji, gdy pozyskane dane nie pozwalają na dokonanie jednoznacznych ustaleń podejmowane są dalsze czynności w tym zakresie.

W kontekście powyższego należy zauważyć, że orzekanie o związku schorzeń ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby jest tylko jedną z kategorii spraw procedowanych przez komisje lekarskie, które w liczbie 16 komisji rejonowych wydają łącznie około 35 tys. orzeczeń rocznie, a postępowania orzecznicze są prowadzone z reguły w kolejności wpływu skierowań.

Odnosząc się natomiast do kwestii dotyczącej zasadności dokonywania przez komisję lekarską weryfikacji zwolnień lekarskich informuję, że wydanie przez ww. komisję orzeczenia ustalającego, iż pobyt na zwolnieniu lekarskim pozostaje w związku z wypadkiem w służbie, nie oznacza automatycznie, że w przypadku kolejnych okresów przebywania na zwolnieniu lekarskim, niezdolność do służby jest również wynikiem takiego wypadku. Dokonanie ustaleń w tym zakresie za każdym razem należy do komisji lekarskiej. Właściwa jednostka organizacyjna Policji otrzymuje egzemplarz zaświadczenia lekarskiego o niezdolności

do służby bez numeru statystycznego choroby, co w konsekwencji oznacza, że nie dysponuje wiedzą o przyczynie niezdolności do służby policjanta.

Centralna Komisja Lekarska podległa ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w swoim stanowisku, odnosząc się do odległych następstw wypadku w służbie, wskazała, że w miarę upływu czasu mogą występować, w zależności od charakteru i lokalizacji uszkodzenia, jego powiktania, których nie było wcześniej, a które mogą stać się bezpośrednią przyczyną zwolnienia lekarskiego. Należy wówczas orzec o ich związku (albo jego braku) z wypadkiem, co ma znaczenie dla wysokości wypłaty uposażenia. W ocenie CKL w odniesieniu do natychmiastowych, bezpośrednich skutków zdrowotnych zdarzenia, uznanego przez komisję powypadkową za wypadek w służbie (opisanych w protokole powypadkowym), powodujących konieczność udzielenia pomocy medycznej oraz zwolnienia od zajęć służbowych poszkodowanemu funkcjonariuszowi można przyjąć, że za okres tego zwolnienia nie należy potrącać należności wobec ewidentnego związku z wypadkiem, co potwierdza protokół powypadkowy.

Nawiązując z kolei do poruszonej w wystąpieniu kwestii dotyczącej możliwości wypłaty odsetek z tytułu pozostawania funkcjonariusza Policji na zwolnieniu lekarskim w związku z wypadkiem w służbie należy wskazać, że brak jest podstaw prawnych takiego działania. Stosownych przepisów prawa w tej materii nie zawiera zarówno ustawa o *Policji*, jak i ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o *świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą* (Dz. U. poz. 616, z późn. zm.).

Z poważaniem

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH i ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje: Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.